

Hørsholm Kommune

Beredskabsplan Ved viden eller mistanke om overgreb på børn

Center for Børn og Voksne 2018

Indholdsfortegnelse:

Vigtige oplysninger og kontakter.	3
Indledning	3
Forebyggelse	3
Overgreb - definition og begreber.	4
Bekymring – mistanke – konkret viden	5
Tegn & Signaler	6
Handlevejledninger	6
Flowchart.	7
Underretningspligt	8
Indholdet af en underretning.	8
Center for Børn og Voksnes håndtering af underretninger	9
Pressehåndtering	9

Vigtige oplysninger og kontakter

Hørsholm Kommune, Center for børn og voksne.

Telefontid: Mandag - fredag kl. 9.00 – 16.00, torsdag kl. 09.00 - 17.00

Modtagelsen

Lene Bryrup tlf. 48495083/ mob. 30457983

Jane Wagner-Tingrup tlf. 48495084/ mob. 30457984

Leder af myndighedsteamet

Jeanne Bertelsen tlf. 51333160

I akutte tilfælde, der kræver øjeblikkelig indsats, skal du kontakte Nordsjællands politien på 114 eller 49271448.

Udenfor kommunens åbningstid kan du kontakte Nordsjællands politi, der vil tage kontakt til Den Sociale Døgnvagt.

Link til underretningsskema findes på

<https://www.borger.dk/familie-og-boern/udsatte-boern-og-unge/boern-i-mistrivsel>

Indtast barnets/den unges kommune i søgefeltet kommunevælger

Du kan vælge at logge ind med nemid, eller uden nemid via manuelt log in.

Indledning

Dette beredskab retter sig mod alle medarbejdere og ledere ansat i Hørsholm kommune, der i deres arbejde har kontakt med børn og unge under 18 år. Beredskabet beskriver, hvordan man skal reagere, når man får viden eller mistanke om vold eller seksuelle overgreb begået mod et barn eller en ung.

Overgreb defineres i dette beredskab som fysiske, psykiske eller seksuelle overgreb mod børn under 18 år. At begå et overgreb mod et barn/ung er en ødelæggende handling, uanset om det er forældre, andre omsorgsgivere, eller ukendte personer, herunder andre børn og unge som udsætter barnet/den unge for overgrebet.

Beredskabsplanen skal sikre en tidlig opsporing og faglig kvalificeret håndtering af sager, hvor børn og unge udsættes for vold og seksuelle overgreb, eller hvor der er mistanke herom.

Forebyggelse

Arbejdet med forebyggelse af overgreb mod børn finder sted i de enkelte skoler og dagtilbud. Hørsholm kommunes beredskabsplan ved viden om eller mistanke om overgreb mod børn og unge, vil forhåbentlig kunne danne grundlag for øget opmærksomhed på og viden om overgreb mod børn.

Et åbent og dialogorienteret miljø

Det er vigtigt at skolen/dagtilbuddet udadtil signalerer åbenhed så personale og forældre oplever, at de kan komme frem med tanker og bekymringer. Der skal derfor være fokus på at skabe plads til

åben dialog, undren, selvkritik, gensidig kritik og løbende revision af praksis på baggrund af feedback internt og eksternt.

Fokus på omgangsformer og grænsesætning

God faglighed og åbenhed i skolen/dagtilbuddet omhandler ikke kun viden og bekymringer om vold og seksuelle overgreb i sig selv, men også om den daglige pædagogiske praksis. I denne sammenhæng er det vigtigt, at have fokus på samværsformerne mellem børn og voksne. Faglig opmærksomhed på grænseoverskridende og uhensigtsmæssige samværsformer (verbalt og kropsligt) er centralt i indsatsen for at forebygge og opspore om der begås overgreb. Opmærksomheden skal sikre, at der bliver grebet ind overfor grænseoverskridende og uhensigtsmæssig adfærd.

Seks skridt der forebygger

- 1)** Den enkelte skole/dagtilbud lærer barnet om dets rettigheder, om kroppen og egne grænser, herunder fokus på risiko for digitale overgreb på nettet.
- 2)** Den enkelte skole/dagtilbud arbejder løbende med opfølgning, opdatering og evaluering af beredskabet i forhold til personalegruppen.
- 3)** Det indskræpes løbende at medarbejderne er forpligtet til at være opmærksomme på forhold, der bekymrer dem og give disse bekymringer videre til drøftelse med nærmeste leder.
- 4)** Det er vigtigt, at der skabes plads til en åben dialog, undren, selvkritik, gensidig kritik og løbende revision af praksis i personalegruppen.
- 5)** Gode procedurer ved ansættelse af personale i skoler og dagtilbud.
- 6)** Særlig opmærksomhed på forælderrollen, hvor der er behov for det.

Overgreb - definition og begreber

Der kan være tale om fysisk eller psykisk **vold** eller vanrøgt, som er ødelæggende for barnets udvikling og sundhed.

Seksuelle overgreb kan være med kropslig kontakt eller uden kropslig kontakt som f.eks. chat, blottelse, overværelse af seksuelle handlinger o.l., hvor

- den voksne udnytter et barns tillid
- det seksuelle overgreb krænker barnets integritet
- det er en handling, som barnet ikke kan forstå eller misforstår, og som barnet ikke er modent til at give samtykke til
- det seksuelle overgreb er udtryk for den voksnes behov og på den voksnes betingelser, eller et udtryk for børn og unge, der udsætter andre børn og unge for seksuelt grænseoverskridende adfærd
- det er en handling, som overskrider samfundets lovgivning og den almindelige moral

Vær OBS på **digitale overgreb** i form af seksuelle eller voldelige overgreb som f.eks. trusler, deling af nøgenbilleder, grooming (kontakt med krænker via nettet)

Bekymring

Viden om eller mistanke om vold og seksuelle overgreb kan inddeles i tre forskellige niveauer:

Bekymring

En bekymring er en diffus oplevelse af, at der er signaler på mistriksel hos et barn eller i dets familie. Her er ikke tale om, at man har konkret viden om en konkret handling begået af en bestemt person. Her er heller ikke tale om bestyrket mistanke.

Bekymringen alene skal således i første omgang føre til skærpet observation af barnet/den unge i en periode og samtale med forældrene, med mindre bekymringen går på om forældrene begår overgreb (fysisk, psykisk eller seksuelt). Disse sager drøftes med den nærmeste leder.

Mistanke

Mistanke forstås som mere end blot bekymring, og kræver øjeblikkelig handling.

Det kan f.eks. handle om, at barnet/den unge er eller kan have været udsat for en seksuel overskridende adfærd eller en fysisk eller psykisk voldelig handling fra enten en voksen eller et andet barn/ung.

Mistanken kan opstå på baggrund af en nærmere observation af barnet/den unge, barnets/den unges egne udsagn om hændelser, der har fundet sted, udsagn fra andre f.eks. børn/unge eller oplysninger fremkommet på anden måde.

Disse sager drøftes med den nærmeste leder og Center for Børn og Voksne inddrages ved, at der laves en underretning.

Konkret viden

Konkret viden handler om, at et barn eller en ung har været udsat for en konkret handling eller overgreb begået af en eller flere personer.

Denne viden kan komme fra udsagn fra barnet/den unge, tilståelse fra krænkeren, fra vidner eller observerede fysiske tegn. Disse sager kræver øjeblikkelig handling og skal drøftes med lederen. Center for børn og Voksne skal inddrages og der laves en underretning.

Hvis du er i tvivl

Det er afgørende, at man arbejder med tvivlen som et vilkår, så den ikke bliver en barriere for at handle. I den forstand er det professionelt at være i tvivl!

Du er velkommen til at kontakte Modtagelsen i Center for Børn og Voksne.

Du kan læse mere om overgreb på børn og unge her: www.socialstyrelsen.dk/iso.

Tegn og signaler

Det er vigtigt med en tidlig opsporing af vold og seksuelle overgreb. Jo tidligere overgreb opspores, jo bedre kan man behandle barnets traumer og forebygge alvorlige senfølger. Derfor er det vigtigt at få kendskab til, hvilke tegn og signaler barnet kan udvise, når det udsættes for overgreb.

Ændring af adfærd

Har man kendt barnets eller den unges tidligere normale adfærd, og kan man pludselig se markante ændringer, der bekymrer, så bør man reagere. Barnet kan eksempelvis have svært ved at indgå i forpligtende, følelsesmæssige relationer med andre eller kan have mistet sin nysgerrighed og tillid til omgivelserne. Vær opmærksom på, at seksuelle overgreb kan have stået på i flere år – her kan man nødvendigvis ikke se ændringer i adfærden.

Opmærksomhedspunkter

Der findes ingen facitliste for tegn og signaler på vold og seksuelle overgreb, så beskrivelsen af mulige tegn og signaler kan derfor ses som opmærksomhedspunkter. Men der findes viden om at nedenstående mulige tegn og signaler kan forekomme i forbindelse med vold og seksuelle overgreb. Man bør samtidig være opmærksom på, at ikke alle nævnte tegn og signaler dækker alle aldersgrupper, da tegn og signaler afhænger af børnenes alder og modenhed.

Mulige tegn og signaler:

- Påfaldende seksualiseret eller voldelig adfærd.
- Pludselig ændret adfærd (som nævnt tidligere).
- Påfaldende påklædning og kropsholdning.
- Umotiveret gråd, angstsymptomer og utryghed.
- Pludselig eller påfaldende modvilje til at være sammen med en bestemt person.
- Fysiske tegn, fx blå mærker, rifter, sår, brændemærker, udflåd og blødninger.
- Søvnforstyrrelser.
- Spiseforstyrrelser.
- Ufrivillig vandladning og/eller afføring.
- Psykosomatiske symptomer. (f.eks. klage over åndenød, ondt i maven, hjertebanken, hovedpine, svimmelhed, kvælningssymptomer uden medicinsk årsagsforbindelse).
- Enten udadreagerende adfærd med aggressivitet eller indadvendt adfærd med tilbagesøgning.
- Koncentrationsbesvær.
- Lav selvværdsfølelse, hjælpeløshed og passivitet.
- Angst, opgivenhed og depression.
- Selvdestruktiv adfærd/cutting.
- Vedholdende tavshed.
- Går tilbage i udvikling (regredierende adfærd).

Handlevejledninger ved mistanke eller viden om overgreb mod børn

Da alle sager om seksuelle og voldelige overgreb på børn og unge er forskellige, er det ikke muligt at formulere et enkelt og entydigt sæt af regler, som man kan følge slavisk i enhver sag. Det gør f.eks. stor forskel om barnet er 1 eller 16 år gammelt, om der er tale om et langt forløb, hvor en mistanke langsomt opstår eller om at barnet pludseligt og spontant fortæller om overgrebet.

I mange tilfælde vil det desuden have betydning for vores håndtering af sagen, hvem den mistænkte gerningsmand er. I hvert enkelt tilfælde er der derfor grund til være meget bevidst om valget af handlemåde.

Vi har i figuren på side 7 valgt at tage udgangspunkt i 4 forskellige situationer, afhængig af om det er mistanke om overgreb begået af forældre, andre personer, andre børn eller når det er en ansat, der er mistænkt, hvilket vil give anledning til forskellige vejledende sagsforløb.

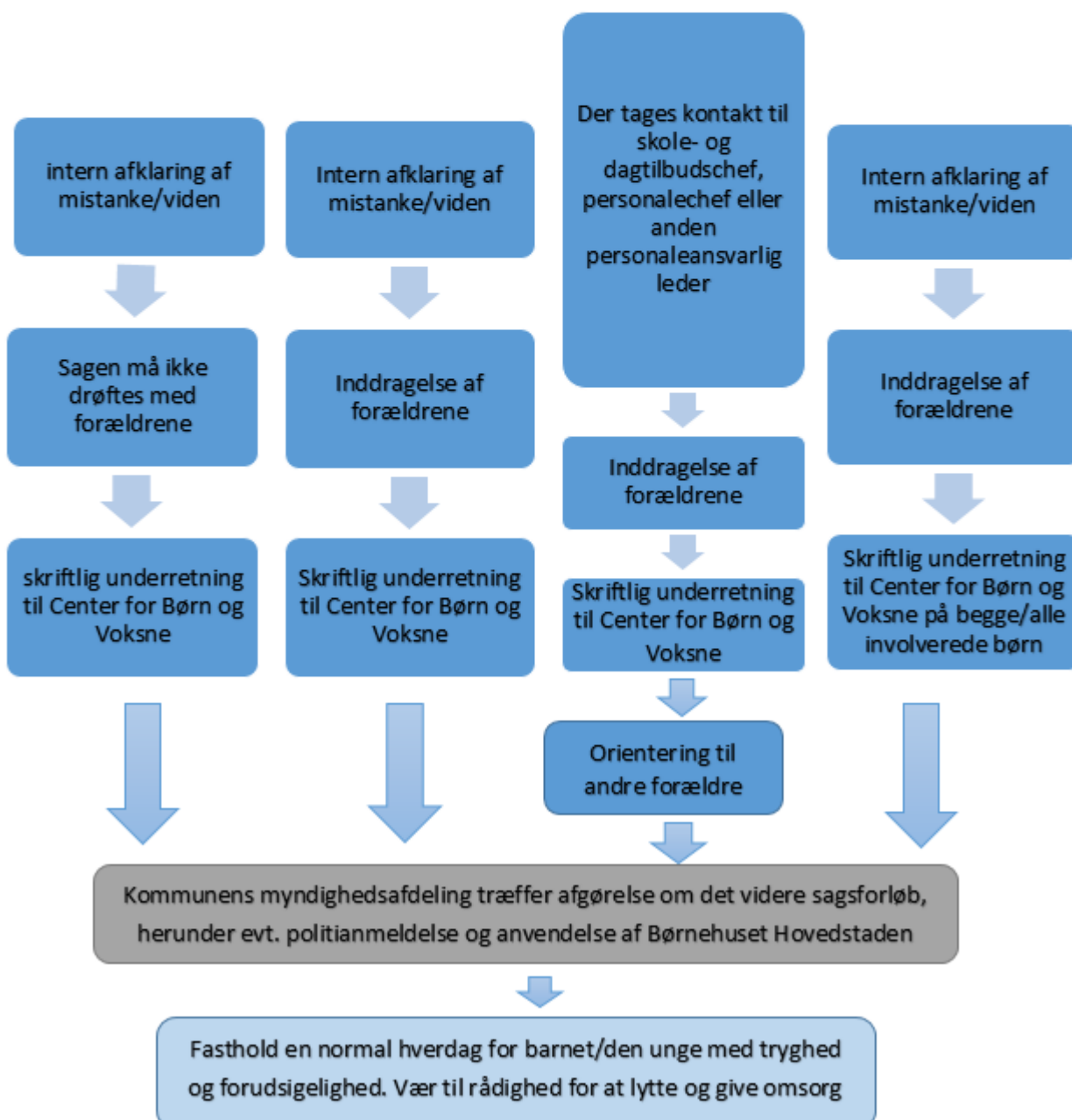
Hvad gør du, hvis du får mistanke eller viden om overgreb?

Figuren viser en oversigt over, hvad man som medarbejder/leder på et dagtilbud/skole skal gøre, hvis der er mistanke eller viden om overgreb mod et barn eller en ung.

Hvis mistanke mod:

En eller begge forældre /stedforældre	Andre i barnets netværk eller en ukendt	En ansat	Et andet barn/ung
---------------------------------------	---	----------	-------------------

Underretningspligt

Skærpet underretningspligt. (Serviceloven, § 153).

Som fagperson har du en såkaldt "skærpet underretningspligt", som går forud for tavshedspligten.

Du skal underrette kommunen, når du under dit arbejde får kendskab til eller grund til at antage

- 1) at et barn eller en ung under 18 år kan have behov for særlig støtte,
- 2) at et barn umiddelbart efter fødslen på grund af forældrenes forhold kan have brug for særlig støtte.
- 3) at et barn eller en ung under 18 år kan have behov for særlig støtte på grund af barnets eller den unges ulovlige skolefravær eller undladelse af at opfylde undervisningspligten, eller
- 4) at et barn eller en ung under 18 år har været udsat for overgreb.

Indholdet af en underretning

Link til underretningskema findes på

<https://www.borger.dk/familie-og-boern/udsatte-boern-og-unge/boern-i-mistrivsel>

Indtast barnets/den unges kommune i søgefeltet kommunevælger

Du kan vælge at logge ind med nemid, eller uden nemid via manuelt login – log ind som medarbejder – find virksomhed (se nedenfor).

Hørsholm Kommune - Børn og voksne

borger.

Underretning om udsatte børn/unge (Ikke-anonym)

NemLog-in

Manuelt login

Læs betingelser ▾

Kontakt

Login uden NemID

Log ind uden brug af NemID og underskriv manuelt. Du underskriver manuelt ved at skrive dit navn på skærmen med din finger (touch skærm) eller ved hjælp af din musemarkør.

Da der ikke kan foretages automatisk opslag ved log ind uden brug af NemID, skal du identificere dig ved at indtaste dine personlige oplysninger. Husk at tjekke at oplysningerne er korrekt angivet, da det ikke vil være muligt at gå tilbage og rette dem.

Når du forsætter, accepterer du [Regler og vilkår](#) for anvendelsen af dette selvbetjeningsforløb.

Log ind som privatperson

Log ind som medarbejder/virksomhed

Gem mine oplysninger

Vær opmærksom på, at dine oplysninger gemmes på den pågældende computer. Hvis du sidder et offentligt sted frarådes det, at du vælger 'Gem mine oplysninger'. Du skal kun gemme dine oplysninger på din egen computer.

Fortsæt

Virksomhedens oplysninger

Klik på 'Find virksomhed' for at fremsøge den virksomhed, du handler på vegne af.

Find virksomhed

Som fagperson skal du ikke foretage en anonym underretning.

Selve indholdet i en underretning skal du være så konkret og objektivt som muligt. Du skal oplyse om barnets navn, adresse, cpr. nr., familiemæssige baggrund, samt hvor længe barnet har været kendt i institutionen/ skolen.

Du skal have fokus på de problemstillinger, der har med barnets udvikling, adfærd og trivsel at gøre samt relationen til forældrene. Du kan supplere med oplysninger om, hvad der er gjort for at forsøge at afhjælpe vanskelighederne.

Har du spørgsmål, så kontakt Hørsholm kommune – Center for Børn og Voksne – Modtagelsen - på tlf.: 48495083/48495084 eller mobil mob.: 30457983/30457984.

Center for Børn og Voksnes håndtering af underretninger

Center for Børn og Voksne har en procedure, der klart beskriver hvordan centeret håndterer underretninger, herunder underretninger om overgreb på børn/unge. Proceduren indebærer bl.a.:

- Center for Børn og Voksne har på alle tidspunkter af forløbet i behandling af underretninger en klar ansvarsfordeling. Alle underretninger vedrørende børn og unge behandles af et team - "Modtagelsen".
- Både skriftlige og mundtlige underretninger bliver vurderet inden for 24 timer.
- Underretningerne vil blive kategoriseret afhængig af om der skal etableres kontakt inden for 24 timer, kontakt inden for 14 dage eller om det er tilstrækkeligt, at der er planlagt kontakt med barn/forældre inden for 14 dage.
- Alle underretninger bliver registreret.
- Center for Børn og Voksne sørger for evt. kontakt til politiet og **Børnehuset Hovedstaden**, herunder modtagelse af rådgivning fra Børnehuset.
- Kommunen skal benytte Børnehuset som led i den børnefaglige undersøgelse, hvis der er viden eller mistanke om, at et barn har været udsat for overgreb, og når politi eller sundhedsmyndigheder er involveret i sagen.
- Rådgiveren sørger for at have en samtale med barnet. Samtalen skal finde sted uden forælderen og uden dennes samtykke, hvis underretningen drejer sig om overgreb fra forældres side. Barnet bliver orienteret om retten til en bisidder.
- Rådgiver fokuserer på hensynet til barnet og sikrer så vidt muligt at barnet ikke er i fare.
- Underretter modtager en kvittering for at Center for Børn og Voksne har modtaget underretningen inden for 6 dage.
- Underretter bliver, afhængig af situationen, indkaldt til et underretningsmøde af rådgiver.
- Underretter får en orientering om, hvorvidt der er iværksat en undersøgelse eller en foranstaltning, medmindre særlige forhold gør sig gældende. Hvis det har væsentlig betydning for underretters støtte til barnet, bliver underretter orienteret om type og varighed af foranstaltning.

Pressehåndtering

Ved enhver henvendelse fra pressen henvises der til kommunens presseansvarlige, hvilket afklares med chefen for Center for Dagtilbud og Skole. I sager med overgreb, hvor der er stor bevågenhed fra pressens side, kan det være vigtigt, at der ikke går for lang tid, inden den udpegede talsmand udtaler sig til pressen. Det er vigtigt at være til rådighed, være godt forberedt og udvise empati for barnet, forældre, institutionen med mere. Talsmanden skal ikke udtale sig om mere, end hensynet til tavshedspligten giver mulighed for. Det er vigtigt at beskytte de involverede personer. Det er endvidere vigtigt at signalere, at kommunen vil forholde sig undersøgende og tage ansvar for eventuelle handlinger, hvis der er behov for det.